

Pozícia Slovensko.Digital a spoločností KROS a.s., STORMWARE s.r.o., HOUR, spol. s.r.o., Superfaktúra, s.r.o., Libertax COUNSULTING, s.r.o., ĽudskoRečou.sk s.r.o., SAP Slovensko s.r.o., Solitea Slovensko a.s., Unifedpost s.r.o.

K predloženej štúdii uskutočniteľnosti si dovoľujeme zaslať nižšie uvedené pripomienky. Pripomienky vznikli participatívnym spôsobom Slovensko.Digital a významných predstaviteľov na trhu s účtovnými a fakturačnými softvérmi.

Rozumieme zámeru MF SR, ale dovoľujeme si upozorniť na nedostatky, ktoré vnímame a tak prispieť k hľadaniu najlepšieho možného riešenia v rámci otvoreného a odborného dialógu.

Všeobecné pripomienky k ŠU

- súčasný proces prípravy a pripomienkovanie ŠU považujeme za predbežný. Následne by mal byť tento proces realizovaný v zmysle štandardov pre ŠU, t.j. publikovanie finálnej verzie v MetaIS, verejná prezentácia ŠU zo strany predkladateľa, pripomienkové konanie a vyhodnotenie pripomienok, atď.
- ŠU považujeme štruktúrou a aj obsahom za nevyváženú vo vzťahu k "novému zámeru" pre B2B a B2C scenáre. Tieto scenáre nie sú v niektorých častiach vôbec zohľadnené, napr. architektúra. Z dokumentu je zrejmé, že bol pôvodne pripravený pre B2G a G2G scenár. Scenáre B2B a B2C predstavujú len vo vybraných kapitolách niečo ako obsahový "apendix", čo zneprehľadňuje dokument a prispieva k ťažkej pochopiteľnosti dokumentu.
- pre zvýšenie prehľadnosti a čitateľnosti by jednotlivé kapitoly, najmä v časti budúci stav, mali byť štruktúrované pre jednotlivé scenáre a zároveň by pomohla schematizácia procesov vo forme diagramov pre jednotlivé scenáre a role, v ktorých sa môže podnikateľský subjekt nachádzať, napr. SK dodávateľ tovaru/služby do zahraničia, SK odberateľ tovaru/služby zo zahraničia a pod.
- nie je jasný okruh povinných subjektov, t.j. podnikateľských subjektov na ktoré sa ma daný zámer vzťahovať a teda aj sada rolí, v ktorých sa môžu podnikateľské subjekty nachádzať. Sú to zahraniční dodávateľia, sú to dodávateľia, ktorí dodávajú pre fyzické osoby nepodnikateľov a pod.? Zároveň vo vzťahu k povinným subjektom existujú výnimky, napr. pri zákone 215/2019 nie je potrebné predkladať zaručenú elektronickú faktúru pre plnenia nepresahujúce 5 000 EUR, a pod. Ostávajú tieto výnimky z relevantných zákonov v platnosti?

- upozorňujeme, že dopad zámeru na podnikateľské subjekty, teda povinné osoby, súvisí s ich veľkosťou a vyzretosťou týchto subjektov. Sme názoru, že zámer bude mať negatívny dopad najmä na malých a mikropodnikateľov a živnostníkov. ŠU by mala zohľadniť dopady na podnikateľské subjekty na základe ich veľkosti.
- benefity pre podnikateľské subjekty sú popísané vágne. Chýba záväzok a jasná špecifikácia benefitov, ktoré by podnikateľské subjekty zavedením tohto zámeru mali získať. Sme názoru, že úspešnosť a ochota prijatia tejto zmeny zo strany podnikateľských subjektov môže byť úspešná len vtedy, ak MF SR bude transparentne garantovať jasné benefity, znižovanie povinností podnikateľských subjektov, a pod.
- prehľadnosti a pochopiteľnosti dokumentu by pomohlo korektné používanie terminológie. ŠU evokuje, že zámer pre scenáre B2B a B2C platí len platcov DPH, nakoľko len zákon o DPH definuje termín "faktúra".
- vybrané KPI nepovažujeme pre B2B a B2C za relevantné, nakoľko nie je možné považovať za "štandard trhu", že účtovné záznamy sú tlačené v papierovej podobe a zasielané poštovými službami. Tieto úvahy vychádzajú z nedostatočnej analýzy súčasného stavu v prostredí B2B a B2C. Napr. Zníženie času potrebného na prvotné zaevidovanie údajov z faktúry do ekonomického systému, Zníženie nákladov na papier, tlač faktúry, obálku a poštovné a jej následné doručovanie, Zníženie času potrebného na doručovanie faktúry (cesta na poštu, čakacia doba), a pod.
- nie je jasné, či hodnoty KPI sú relevantné aj pre zahrnutie B2B a B2C scenárov alebo dané hodnoty boli platné pre B2G a G2G scenár, napr. Medzera DPH a pokles z 16,6% na 15,2%.
- požadujeme do CBA zahrnúť aj externé náklady, ktoré na strane podnikateľských subjektov, výrobcov sw riešení už vznikli a budú touto zmenou "zrušené" a dodatočných nákladov na úrovni podnikateľských subjektov, výrobcov se riešení spojených s implementáciou návrhu do svojich procesov, riešení a pod.

Biznis rovina, analýza súčasného stavu

- jednou z motivácií je úspora nákladov na procesy fakturácie. Bariéry sú aktuálne najmä na strane verejnej správy. Pre B2B a B2C prostredie platí úplne iný štandard, t.j. postupná digitalizácia a automatizácia procesov, či už vyťažovaním účtovných záznamov, podpora štandardov v rámci krabicových sw riešení (napr. SAP,

Pohoda, ...) alebo zavádzanie ucelených systémov na úrovni podnikateľského subjektu a jeho dodávateľsko-odberateľských vzťahov alebo na medzinárodnej úrovni napr. PEPPOL. Analýzu súčasného stavu v rámci ŠU považujeme za nedostatočnú a nereflektujúcu štandardy pre B2B a B2C prostredie.

- zároveň analýzu súčasného stavu považujeme za pomerne zjednodušenú, t.j. je potrebné analyzovať aj procesy a úkony na úrovni podnikateľských subjektov pred vystavením účtovného záznamu a pred zostavením KV DPH a teda dopad zámeru na tieto procesy, úkony a ich nákladovosť na strane podnikateľského subjektu.
- v rámci analýzy zákona 222/2004 sú spomenuté aj výnimky, kedy podnikateľský subjekt nemusí vyhotoviť účtovný záznam a lehoty, v ktorých je povinný najneskôr vyhotoviť účtovný záznam. Z obsahu ŠU nie je jasné, či tieto povinnosti ostávajú v platnosti alebo sa budú rušiť a v akom rozsahu.

Alternatívy riešenia

- predstavené alternatívy sú len variáciou tej istej alternatívy. Chýbajú reálne alternatívy, ktoré sú v zahraničí už implementované. Jednou z takých môže byť už spomínaný PEPPOL V rámci PEPPOLU práve prebieha definovanie štandardov a konzultácie s daňovými správami niekoľkých európskych krajín práve k téme, ktorej sa ŠU týka, viac informácií na linke <https://openpeppol.atlassian.net/wiki/spaces/CPWGS/overview> . Napr. Francúzsko sa predpokladá, že pôjde touto cestou.
- zo ŠU nie je jasný rozdiel medzi alternatívou č. 2 a 3. V čom sú rozdiely? Je to napr. rozsah zbieraných údajov pre B2B a B2C scenár?
- pri alternatíve č. 2 je uvedené ako riziko páchania trestnej činnosti, o ktorej sa MF SR dozvie až po podaní daňových priznaní a kontrolných výkazov. Má sa alternatíva č. 2 chápať tak, že podnikateľské subjekty budú mať stále povinnosť predkladať KV DPH?
- alternatíva č. 2 je označená ako jediné možné riešenie najmä z pohľadu práva EÚ. Dovoľujeme si upozorniť, že nariadenie EK hovorí o povinnosti zasielania elektronických účtovných záznamov v definovaných štandardoch pre scenáre B2G a G2G. Nariadenie EK nerieši scenár B2B. Zároveň nariadenie EK nedefinuje povinnosť budovať centralny IS ako je planovaný IS EFA v podmienkach SR, ale definuje používanie štandardizovaných formátov, aby sa zabezpečila interoperabilita. Spôsoby doručovania nariadenie EK nerieši.

- v rámci multikriteriálnej analýzy chýbajú kritériá, ktoré budú hodnotiť negatívny vplyv na podnikateľské subjekty. Sme názoru, že alternatívy by mali byť hodnotené aj z tohto hľadiska.
- v rámci multikriteriálnej analýzy chýbajú kritériá, ktoré budú hodnotiť nadnárodnú interoperabilitu konceptu reálnej alternatívy.
- kritérium Riešenie umožní vytvorenie elektronickej faktúry priamo pomocou funkcionalít systému pre alternatívu č. 2 považujeme za chybné vyhodnotené. Alternatíva č. 2 má podľa popisu obsahovať aj aplikáciu pre vytvorenie zaručeného elektronickeho účtovného záznamu. Či ako je potrebné chápať toto kritérium?
- kritérium Riešenie zníži dodávateľom náklady na tlač a doručenie faktúr považujeme za irelevantné. Štandardom B2B a B2C prostredia nie je stav, že sa faktúry tlačia a sú doručované poštovými službami.

Budúci stav

- nie je jasný dopad nového zákona o zasielaní údajov z faktúr na iné legislatívne akty a v akom rozsahu. Na základe ŠU nie je možné jednoducho odpovedať, či podnikateľské subjektu nebudú musieť napr. už predkladať KV DPH alebo v akom časovom intervale majú povinnosť vystaviť účtovný záznam.
- nie je jasný rozsah zbieraných údajov pre scenáre B2B a B2C. Na niektorých miestach ŠU je uvedený rozsah v zmysle KV DPH, na iných miestach sa počíta so širším spektrom údajov. Požadujeme otvoriť diskusiu k tejto téme.
- benefity pre podnikateľské subjekty sú popísané vágne. Chýba záväzok a jasná špecifikácia benefitov, ktoré podnikateľské subjekty zavedením tohto zámeru získajú. Sme názoru, že úspešnosť a ochota prijatia tejto zmeny zo strany podnikateľských subjektov môže byť úspešná len vtedy, ak MF SR bude garantovať benefity, znižovanie povinností podnikateľských subjektov.
- pre zvýšenie prehľadnosti a čitateľnosti by jednotlivé kapitoly, najmä v časti budúci stav, mali byť štruktúrované pre jednotlivé scenáre a zároveň by pomohla schematizácia procesov vo forme diagramov pre jednotlivé scenáre a role, v ktorých sa môže podnikateľský subjekt nachádzať, napr. SK dodávateľ tovaru/služby do zahraničia, SK odberateľ tovaru/služby zo zahraničia, dodávateľ/odberateľ z EÚ, dodávateľ/odberateľ z mimo EÚ a pod.

- nie je jasný okruh povinných subjektov, t.j. podnikateľských subjektov na ktoré sa ma daný zámer vzťahovať a teda aj sada rolí, v ktorých sa môžu podnikateľské subjekty nachádzať. Sú to zahraniční dodávatelia, sú to dodávatelia, ktorí dodávajú pre fyzické osoby nepodnikateľov a pod.? Zároveň vo vzťahu k povinným subjektom existujú výnimky, napr. pri zákone 215/2019 nie je potrebné predkladať zaručenú elektronickú faktúru pre plnenia nepresahujúce 5 000 EUR, a pod. Ostávajú tieto výnimky z relevantných zákonov v platnosti?
- kapitola 6.2 Architektúra je postavená na scenároch B2G a G2G. Úplne absentujú scenáre B2B a B2C, čo nereflektuje vybratú alternatívu č. 2.
- kapitola 6.2.1.1 popisuje proces pridelenia jedinečného identifikátora pre účtovný záznam, t.j. ešte pred vystavením a odoslaním účtovného záznamu odberateľovi. Aký je teda plánovaný proces?
- kapitola 6.2.1.6 popisuje proces doručovania odberateľovi cez IS EFA. Na iných miesta ŠU je deklarované, že procesy doručovania pre scenáre B2B a B2C ostávajú nezmenené. Aký je teda plánovaný proces?

Technická rovina

- požadujeme odstrániť koncept certifikácie komunikačného komponentu. V zmysle NKIVS 2016 - 2020 majú byť všetky služby dostupné cez GUI dostupné aj cez otvorené API. Štandardom otvoreného API je OpenAPI 3.0. Zároveň pri predkladaní KV DPH je nepodstatné ako daný KV vznikol, podstatný je obsah a jeho predloženie v požadovanom formáte, štruktúre a cez portál Finančnej správy SR autorizovaný definovaným prostriedkami, napr. KEP. Zároveň náročný proces certifikácie vnímame ako významnú brzdu pre ochotu podnikateľského prostredia prísť s novými, inovatívnymi riešeniami.
- požadujeme bližšie špecifikovať ciele pre proces vydávania certifikátov v rámci PKI infraštruktúry. ŠU plánuje obnovu certifikátov každý druhý rok v sume cca 4M EUR. Ide o významný náklad v rámci prevádzky riešenia. V kontexte vyššie uvedenej pripomienky považujeme tento koncept za zbytočný.
- v zmysle NKIVS 2016 - 2020 implementáciu mobilnej aplikácie povoľuje orgán riadenia, ktorým je MIRRI. NKIVS 2016 - 2020 stanovuje, aby miesto mobilných aplikácií boli realizované služby s responzívnym GUI.
- okrem legislatívnej roviny za kľúčový faktor považujeme výber a zdokumentovanie jednotného štandardu, formátu a syntaxe pre účtovné záznamy, ktorý zabezpečí

medzinárodnú interoperabilitu. Už len zavedením jednotného medzinárodne interoperabilného štandardu sa dosiahne pridaná hodnota v prostredí B2B a B2C a predpoklad pre rozvoj elektronickej fakturácie s potenciálom na rýchlu adopciu. Toto by mal byť prvý krok MF SR a až následne budovanie nadstavieb týchto procesov ako je napr. aj aktuálne predkladaný zámer na zasielanie vybraných údajov účtovných záznamov na FS SR. V rámci ŠU sa tento rozmer nerozpracúva, nie je známy aktuálny stav.

Realizácia/roll-out

- fázu apríl 2021 považujeme z časového hľadiska za nerealizovateľnú.
- fázu január 2022 považujeme za realizovateľnú iba za predpokladu, že by na jar 2021 došlo k zhode na legislatíve. Vzhľadom na aktuálne nejasnosti v celom koncepte a chýbajúce technické predpoklady ako je štandardný formát, syntax a pod. a potrebu adopcie na strane výrobcov sw riešení a samotných podnikateľských subjektov za nerealizovateľnú. Odporúčame postupný roll-out ako tomu bolo aj v iných krajinách.

CBA

- požadujeme vypracovať a predložiť CBA v štandardnom formáte, t.j. na 10 rokov, výpočet nákladov, výpočet prínosov atď.
- požadujeme do CBA zahrnúť aj externé náklady, ktoré na strane podnikateľských subjektov, výrobcov sw riešení už vznikli a budú touto zmenou "zrušené" a dodatočných nákladov na úrovni podnikateľských subjektov, výrobcov se riešení spojených s implementáciou návrhu do svojich procesov, riešení a pod.